

Tisková zpráva ze dne 22. 3. 2021

Obec a ekologové: varianta bez přehrady je levnější a šetrnější

Obec Nové Heřminovy, Hnutí DUHA Jeseníky a dotčení občané obce Nové Heřminovy podali 18. 3. 2021 námitky vůči umístění stavby nádrže v obci. Územní řízení má na starosti stavební úřad v Krnově. Odpůrci přehrady ve svých námitkách zdůraznili skutečnost, že již od roku 2005 existuje relevantní, levnější a rychleji realizovatelné řešení protipovodňové ochrany Krnova, Zátoru a Brantic než je řešení přehradou. Tato varianta, kterou Povodí Odry účelově odmítá řádně vyhodnotit, představuje mnohem menší zásah do životního prostředí a záboru půdy a nepřináší rizika v podobě problému se splaveninami nebo likvidací nivy řeky a přerušení toku. Odpůrci dále namítají podjatost stavebního úřadu Krnov, jelikož město má přímý zájem na realizaci opatření, a žádají proto přesun řízení na jiný stavební úřad.

Podle odpůrců veřejným zájmem není a nemůže být stavba nádrže za cenu ničení obce Nové Heřminovy, zasažení jejího práva na samosprávu, rozsáhlý a plošný zásah do vlastnických práv k pozemkům - je to jen zájem stavebních firem. Veřejným zájmem je ochrana obyvatel před povodněmi a tu lze zajistit i jinými opatřeními bez přehrady, jak dokázal Ing. Václav Čermák ve své studii z roku 2005 ¹⁾. Vláda sice vybrala jednu z variant (usnesení vlády ČR č. 444 ze dne 21. dubna 2008), ale vláda nemůže suplovat zákonné procesy srovnání dopadů variant, které vyžaduje EIA nebo nutné výjimky pro ohrožené druhy. Výjimky podle zákona o ochraně přírody a krajiny jsou proto zjevně nezákonné a nelze z nich vycházet. Ze stejného důvodu je nezákonné i stanovisko EIA, neboť nedošlo k posouzení variantních řešení ochrany území před povodněmi.

Jak dokazují studie dokládající dopady výstavby nádrže v údolí řeky Opavy (dvě studie L. Lojkáskova v příloze) řešení bez přehrady bude podstatně menším zásahem do krajinného rázu, v části revitalizací vodního toku bude naopak zásahem pozitivním, nebude zasahovat v takové míře do biotopů zvláště chráněných druhů, bude řádově menším zásahem do vlastnictví třetích osob, nepovede k ničení obce Nové Heřminovy, nenaruší říční kontinuum, nepřerušuje USES ale naopak, zlepšuje jeho funkčnost, nepovede k usazování splavenin a k vytvoření „hladové vody“ a nebude vyžadovat rozsáhlé zábory půdy.

Povodí Odry od začátku přípravy protipovodňové ochrany na horní Opavě zadává varianty řešení tak, aby vyšla jako nejvhodnější varianta s retenční nádrží Nové Heřminovy. S podporou Ministerstva zemědělství a později Ministerstva životního prostředí prosazují toto řešení za každou cenu. Uvedené instituce zamítají zadání studie, která by komplexně dořešila variantu individuální ochrany obcí a Krnova bez stavby nádrže. Z obsáhlé výměny dopisů, při níž byli zástupci ministerstev vysloveně upozorňováni na nevýhodnost protipovodňových opatření s přehradou vyplývá, že stát nezajímá efektivnost investic ve vodním hospodářství. Politické orgány rozhodovaly na základě chybných a povrchních podkladů. Stát nehodlá prověřit investicí za 7 mld. Kč i když existuje řešení s obdobným účinkem, levnější o 2 až 3 mld. Kč, k občanům

Nových Heřminov ohleduplnější a k přírodě mnohem citlivější.

Odpůrci přehrady namítají také podjatost stavebního úřadu Krnov, který je součástí městského úřadu Krnov a ten ústy svých nejvyšších zástupců mnohokrát deklaroval zájem na výstavbě nádrže (viz. Memorandum v příloze). Vzniká tak podezření ze zájmu ovlivnit i výsledky územního řízení. Krnov také prosadil výstavbu Kauflandu v zátopové oblasti, čímž jasně dokumentoval snahu přenést řešení protipovodňové ochrany na jiná území jiných obcí. I tato snaha může ovlivnit objektivitu procesu umístění stavby.

Ludvík Drobný, starosta Nových Heřminov, řekl:

„Naše obec trvá na podmínce souhlasu se stavbou, pokud bude záměr výsledkem seriózního posudku nezávislých odborníků, s možností podrobit rozhodovací proces oponentuře. To, jak bylo rozhodováno v letech 2006-2008 je pravým opakem tohoto požadavku. Tento požadavek opakujeme už více než deset let, což můžeme doložit. Vyřešení sporu by jistě netrvalo déle než rok, pokud by k němu byla vůle ze strany příslušných ministerstev.“

Ing. Václav Čermák, nezávislý vodohospodář, řekl:

„Z předložené dokumentace Povodí Odry vyplývá, že i bez přehrady bude ochrana obcí standardní, tj. Q_{20} s bezpečnostním převýšením břehů 0,5 m. Zkapacitnění koryta řeky Opavy v Krnově je navrženo na Q_{100} bez převýšení. K obvyklé míře ochrany v Krnově je třeba zajistit převýšení ochranných prvků 0,4 m. Stavba přehrady je proto nadbytečná a velmi škodlivá. Podle řešení Povodí Odry s přehradou, je plánovaná míra ochrany všech sídel na řece Opavě pod přehradou Q_{100} a je zjevně naddimenzovaná. Podle doporučení našich, rakouských i nizozemských norem, je standardní ochrana obcí s rozptýlenou zástavbou Q_{20} . Je zřejmé, že protipovodňová ochrana na stoletou povodeň (Q_{100}) všech sídel pod přehradou NH je ve srovnání s ochranou jiných měst a obcí v ČR nadměrná. Plyne to mimo jiné přímo ze strategie protipovodňové ochrany v povodí Odry²⁾, ze které je patrné, že ani hustě osídlené celky, jako například Ostrava-Svinov nemají plánovanu v některých úsecích větší ochranu před povodněmi než Q_{20} maximálně Q_{50} . Z toho vyplývá, že v povodí Odry není míra protipovodňové ochrany sídel porpocionální.“

Mgr. Ivo Dokoupil z Hnutí DUHA Jeseníky řekl:

„Povodí Odry doposud hrálo vabank hru se státními prostředky, ve které bohužel přehrada funguje jako úspěšné beranidlo na státní rozpočet. Plánuje jakousi „Potěmkinovu přehradu“, stavbu na cizích pozemcích, které nevlastní a v katastru obce, jejíž souhlas nemá. Nádrž, jejíž příprava již stála miliardu a 23 let příprav je ale v nedohlednu a občané tak marně již 23 let čekají na nějakou ochranu před povodněmi. Stavbu, která je zcela nepotřebná, protože lze těch 6000 obyvatel kolem řeky Opavy ochránit i bez ní. Namísto drahých studií a plánování a zbytečných demolíc domovů obyvatel údolí mohlo Povodí Odry, státní podnik, již dávno stavět odsazené hráze v Branticích, Zátoru a v Krnově, jak bylo plánováno i podle vládního usnesení z roku 2008, kdy se počítalo s tím, že hráze budou postaveny před výstavbou nádrže (v příloze harmonogram). Díky nesmyslnému prosazování konfliktního, drahého a složitého řešení s přehradou navíc dodnes obyvatelé Krnova, Brantic a Zátoru nemají lepší ochranu než v roce 1997.“

Poznámky:

- 1) Studie Ing. V. Čermáka: <http://www.noveherminovy.eu/studie-ing-cermaka-2005/d-2677/p1=2192>
- 2) Plán oblasti povodí: https://www.pod.cz/plan-oblasti-povodi-Odry/d-povodne/tabulky/td_4_1a.pdf

Kontakty:

Ludvík Drobny, starosta Nových Heřminov, tel.: 733329260, e-mail:
ou.nove.herminovy@seznam.cz

Mgr. Ivo Dokoupil, koordinátor Hnutí DUHA Jeseníky, tel.: 777787927, e-mail:
ivo.dokoupil@tiscali.cz

Ing. Václav Čermák, nezávislý vodohospodář, tel.: , e-mail: vac.cermak@volny.cz

Přílohy:

- Memorandum ze dne 24. 5. 2018
- Vyjádření POD ze dne 9. 10. 2002
- Studie *Dílčí migrační studie Obtokového koryta VN Nové Heřminovy a posouzení jeho návrhu z hlediska biologického*
- Studie *Ichtyologický průzkum a posouzení vlivu záměru Opatření na horní Opavě na dotčenou biocenózu vodního prostředí, aktualizace 2016*
- Harmonogram z vládního usnesení z roku 2008